

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Magdebvrgen. Acrhiepiscopo & suffraganeis ejus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

utilitatem vestram & aliorum nostrorum fidelium noverint pertinere. Ut autem dominium sedis apostolicæ, quæ de se verè dicere potest, *Iugum meum suave est & onus meum leve*, diebus nostris dulcedinem non deponat, & nulli fiat penitus odiosum, eis viva voce præcepimus ut vos diligant & honorent, nullum sine causâ lædentes vel contra justitiam aggravantes, sed à vobis potiùs iniquitatem & violentiam satagant propulsare. Vnde quoties necessitas postulaverit, ad eos vice nostra pro justitia consequenda vel aliis expediendis negotiis poteritis habere recursum. Et ut meliùs quæ ad pacem & utilitatem vestram à nobis & fratribus nostris sunt salubriter ordinata, perducì valeant ad effectum; universitatem vestram monemus attentius & hortamur in Domino, per apostolica scripta præcipiendo mandantes quatenus ipsis vice nostra, immo nobis in ipsis intendentes humiliter & devotè, quod super præmissis articulis & aliis emergentibus negotiis utiliter duxerint statuendum, salvo in omnibus apostolicæ sedis mandato, teneatis firmiter & servetis, de universis justitiis & rationibus Ecclesiæ Romanæ sibi plenariè respondententes.

In eundem modum Consulibus & populo Nepefinis. In eundem modum Consulibus, & populo Oritanis. In eundem modum Amelien. Castellan. In eundem modum Tadertin. Assinatibus. In eundem modum Perusin. Fulginat. In eundem modum Spol. Narnien. Reatin. populo civitatis Castellane. Tuscan. Vetrallen. Balneoregen. Centumcellen. Vrboretan. Cornetan.

M A G D E B U R G E N.
Archiepiscopo & suffraganeis ejus.

Epist. 204. Ut Hildesheimensis Episcopus, publicè excommunicatus nuntietur. Vide supra lib. 1. epist. 335. & lib. 2. epist. 201.

Cum sine capite nulla possint membra subsistere, si quispiam impune possit apostolicæ sedis privilegia violare, nulla ceteris Ecclesiis de suis privilegiis fiducia remaneret. Verùm inter cetera privilegia quæ primatum apostolicæ sedis ostendunt, illud non modicum reputatur quod depositiones, cessiones, & translationes Episcoporum fieri sine speciali auctoritate Romani Pontificis interdicit. Hoc autem C. quondam Hildesheimensis Episcopus non attendens, licentia nostra non solum non obtenta, sed nec etiam expetita, Herbipolensem Ecclesiam occupavit, præsumens ad eam propria temeritate transire, cum per il-

lam non possit indulgentiam excusari quam à bonæ mem. C. Papa prædecesso- re nostro se asserit impetrasse, quæ potiùs impetranti turpem ambitionis notam ingessit, ut si videlicet eum ad majorem dignitatem contingeret invitari, eam sibi liceret assumere, dummodo nihil ei de statutis canonicis obviaret. Licet enim ei videatur indultum ut invitatus majorem possit assumere dignitatem, per hanc tamen indulgentiam ad parem sibi transire non licuit, cum longè faciliùs in uno casu quàm in alio dispenseretur. Præterea cum & postulatio, sicut electio, examinari debeat diligenter, antequam per eum, cui faciendâ fuerat, examinata fuisset, non debebat ulla ratione transire, cum non solum examinationem postulationis sed ipsius quoque personæ videatur tenor indulgentiæ reservasse, statim subjungens: *dummodo nihil appareat quod tibi de canonicis obviet institutis*. Licet autem tantæ præsumptionis excessus ad aures nostras publica referentia fama venisset, distulimus tamen procedere contra ipsum, donec litteras ejus recepimus, in quibus se nobis Herbipolensem Episcopum appellabat. Vnde postmodum præsumptionem ipsius debita volentes animadversione punire, vobis & aliis Archiepiscopis & Episcopis in Teutonia constitutis districtè præcepimus ut cum factum hujusmodi non posset in partibus vestris non esse notorium, nisi dictus C. infra viginti dies post susceptionem litterarum nostrarum ab Herbipolensis Ecclesiæ administratione cessaret, eum excommunicatum auctoritate nostra non differretis publicè nuntiare, & excommunicationem ejus faceretis pullatis campanis & candelis accensis, festivis diebus & dominicis innovari. Tu autem, Magdeburgensis, in eum juxta tenorem mandati apostolici, sicut accepimus, processisti, & alij etiam, sicut credimus, processerunt. Quamvis autem in manifestis non sit ordo judicarius requirendus, & ipse videretur confessus de crimine, cum in litteris ad nos directis se præsumpsisset Herbipolensem Episcopum nominare, nostamen ad evitandam omnem malitiam, in litteris nostris commonitionem canonicam duximus præmittendam; & eum postmodum etiam ad bonum obedientiæ revocare volentes, ipsi non præmissâ salutatione mandavimus ut omni excusatione cessan-

Vide caput Illud Dominus. De Cler. excomm. Vide etiam infra epist. 278.

te, si apud nos veller gratiam invenire, mandatum apostolicum adimpleret. Quia verò nec sic ei vexatio præbuit intellectum, quin eò fortiùs in sua pertinacia perduraret quò amplius nos videbat de sua correctione sollicitos, cum postquam alius de mandato nostro fuit in Episcopum Hildesemensem electus, seipse præsumeret Hildesemensem Episcopum nominare, apostolicæ sedis injuriam dissimulare nolentes, ipsum in festo principis Apostolorum proximè paterito, præsentibus nuntiis ejus, inter Missarum solennia excommunicatum publicè nuntiavimus, & mandavimus ab omnibus evitari. Ideoque universitati vestræ per apostolica scripta mandamus & districtè præcipimus quatenus latam in eundem C. à nobis excommunicationis sententiam publicantes, ipsum singulis diebus dominicis & festivis, pulsatis campanis, & candelis accensis, denuntietis excommunicatum, & ab omnibus, tanquam contemptorem apostolicæ jussionis, arctiùs evitandum, donec, si desuper datum fuerit, absolutionis gratiam mereatur, vestris nobis litteris intimantes, si fortè sententiam nostram contemnens, divina præsumpserit officia celebrare.

In eundem ferè modum Capitulo & Suffraganeis Eccl. Magun. In eundem modum Herbipolen. Capitulo. In eundem ferè modum Treveren. & Suffraganeis eius.

NOBILI VIRO B. COMITI Laureti. & Cuperfan. Magistro Justitiaro Apulia & Terra Laboris.

IAm olim firmiter proposuimus, ecce & nunc sumus in executione propositi, aliquem à latere nostro ad regni partes dirigere cum subsidio opportuno, ut excludantur & penitus repellantur ab eo tam regni quàm Ecclesiæ inimici, & pax reformetur in regno, & justitia conservetur. Quia verò in præsentia dilecti filij I. tituli sancti Stephani in Cælio monte Presbyteri Cardinalis & Philippi Notarij nostri exercitum juravisti, sicut eorum nobis relatio patet, volentes te, tanquam virum nobilem & egregium, ad id esse sollicitum & paratum, discretionis tuæ per apostolica scripta mandamus quatenus te ad eundem cum Legato nostro contra inimicos regni & Ecclesiæ ita honorificè præpares ac viriliter accingaris quòd fidelitas & dilectio

quam ad carissimum in Christo filium nostrum F. Sicilia Regem illustrem, & devotio quam ad Romanam Ecclesiam te habere proponis, elucescat in opere, & proinde ipsum Regem & nos ipsos ad dilectionem tuam reddere valeas promptiores. Præterea cum super omnibus quæstionibus quæ inter te & dilectos filios nobiles viros G. & M. Comites de Manupello vertuntur, prædictis Cardinali & Notario stare mandato nostro juraveris, & ipsi etiam ex parte sua se simili astrinxerint juramento, sicut jam tibi scripsisse recolimus, ita iterato tibi duximus sub debito juramenti præsentibus litteris injungendum ut treugas initas coram prædicto Cardinali inviolabiliter observare procures, donec per Legatum nostrum, cui vices nostras tam in spiritualibus quàm in temporalibus committimus exequendas, qui est ad partes ipsas in proximo accessurus, super quæstionibus quæ inter te & ipsos Comites vertuntur, mandatum ex parte nostra recipias, quod tam à te quàm ab ipsis volumus sine refragatione servari, salvo nimirum si quid aliud super hoc, utilitate vel necessitate pensata, duxerimus statuendum. Nos enim ipsis Comitibus consimiles litteras duximus destinandas, volentes, sicut convenit, utriusque partis indemnitate præcavere.

EDVENSIS EPISCOPO.

AD provisionem P. quondam Iudæi latoris præsentium ad fidem Christi nuper eodem inspirante conversi per litteras apostolicas & mandatum te recolimus invitasse. Sed quòd ea penitus obaudieris, ejusdem labor indicat iteratus, sicut decuit non attendens quòd personis hujusmodi, ne propter opprobrium paupertatis, quod non consueverunt æquanimiter sustinere, post Iudæicam perfidiam derelictam retro aspicere compellantur, ab universis sic fidelibus propensius succurrendum, nedum episcopali præditi dignitate, quorum debet esse propositum indigentibus subvenire, teque in hac parte illa saltem ratione oportuit exiltere proniorem, quòd pro eodem P. tuas nobis preces & litteras destinasti. Nisi autem specialis gratia, quam ad personam tuam habuimus & habemus, motum nostri animi mitigasset, pro contemptu mandati præmissi priùs ad te districta ultio quàm ite-

N n n iij

Epist. 106. Vt Iudæis recens baptisatis benevolentia exhibeatur.

Epist. 105. Vt promissionibus suis satisfiat, & pacem in vitam conservet.